

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की

फैसला

२०७६/०७७ सालको निर्णय नं. २५

पुनरावेदन नं. ०७४-RB-००६२

मुद्दा:-आयकर(२०६८/०६९।

रुपन्देही जिल्ला रानीगाउँ, भैरहवा स्थित स्थायी लेखा नं.३००६६२२५२ का
युनिभर्सल अफ एडभान्स स्टडिज एण्ड रिसर्च प्रा.लि.को तर्फबाट ऐ.का
अधिकार प्राप्त कम्पनि सचिव रुपन्देही जिल्ला बुटवल उ.म.न.पा.वडा नं.१२ } पुनरावेदक
बस्ने राजु बस्नेत१

विरुद्ध

आन्तरिक राजस्व विभाग लाजिम्पाट काठमाडौं. १ } प्रत्यर्थी
ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवन ललितपुर.....१ }

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट: विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठ

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट : विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री शम्भुकुमार बस्नेत

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय: श्री ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवन ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने पदाधिकारी: - प्रमुख कर प्रशासक श्री शंकर प्रसाद खरेल ।

शुरु निर्णय मिति: २०७१/११/१४

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री चुडामणी शर्मा

निर्णय मिति: २०७३।०३।०८

यसमा ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवन ललितपुर समेतको निर्णय उपर राजस्व
न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६ (१) र आयकर ऐन २०५८ को दफा ११५(८)

र ११६(१) बमोजिम यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको रही दर्ता हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदनपत्रको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ ।

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक युनिभर्सल अफ एडभान्स स्टडिज एण्ड रिसर्च प्रा.लि.को आ.ब.२०६८/०६९ को लागी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ करयोग्य नोक्सानी रु३६५६७८९४/- कायम गरी मिति २०६९/०९/२६ मा विवरण पेश गरेका रहेछन ।
२. उक्त आ.ब.को कर परिक्षणको लागी पुनः कर परिक्षणका सिलसिलामा करदाताबाट पेश हुन आएको आय विवरण साथ संलग्न कागजात फाँटवारी तथा प्रमाणहरुको अध्ययन छानविन गरी सो समेतको आधारमा पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतलाई मुख्य आधार बनाई विचार गर्दा प्रस्तुत करदाताको यस आ.ब.२०६८/६९ को सम्बन्धमा आयकर ऐन,२०५८ बमोजिम आयमा समावेश गर्नु पर्ने रकम समावेश नभएको/ कट्टी गर्न पाइने खर्च दावी भएको देखिएको हुँदा सोही ऐनको दफा १०१(१) बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागी संशोधित कर योग्य नोक्सानी रु१२३१६३६/- कायम गर्नु पर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए १५ (पन्ध्र) दिनभित्र पेश गर्न आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७१/१०/२७ मा सुचना जारी भएको ।
३. मिति २०७१/१०/२७ मा जारी भएको सुचना करदाताले सोही मितिमा बुझी २०७१/११/११ मा जवाफ पेश गरेको ।
४. करदाताले पेश गरेको जवाफमा रु.२,५०,५४२/- अमान्य गरेको सन्दर्भमा यस प्रा.लि.संजिवनी कलेज अफ मेडिकल साइन्सेज प्रा.लि.को शेयर होल्डर भएको र सो संस्थालाई आफ्नो शेयर अनुपातमा अल्पकालिन पेशकीको रुपमा दिएको हो व्याज अमान्य गर्न मनासिव नहुने सम्म उल्लेख गरेको कुनै सबुद प्रमाण पेश नगरेको हुँदा संशोधित कर निर्धारण आदेशमा परिवर्तन गर्नु परेन तसर्थ प्रस्तुत करदाताको आ.ब.०६८/०६९ को लागी रु.१२३१६३६/- करयोग्य नोक्सानी कायम गरी उक्त संस्थालाई भुक्तानी दिएको रु.१,०१,११,३००/- ले खामेको वार्षिक १०% ले हुने बैक खर्च रु.२,५०,५४२/- करयोग्य आयमा समावेश गरी आयकर ऐन,२०५८ को दफा ११८,११९,१२०(क) र १२०(ख) बमोजिम शुल्क र व्याज समेत गणना गर्ने भन्ने ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरको मिति २०७१/११/१४ को निर्णय ।
५. ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७१/११/१४ मा भएको कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी युनिभर्सल अफ एडभान्स स्टडिज एण्ड रिसर्च प्रा.लि.ले प्रशासकीय

पुनरावलोकनका लागि मिति २०७२/०१/१६ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।

६. ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरले मिति २०७१/११/१४ मा गरेको कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णय कानून सम्मत भएकोले सदर हुन्छ आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७३/३/३० मा भएको निर्णय ।
७. यस प्रा.लि.ले आफ्नो व्यवसाय संचालनको क्रममा लिएको ऋणमा कुनै विवाद भएको ति ऋण वापत तिरिएको व्याज खर्च रु५९९९२८०७/- समेतमा विवाद भएको अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई भुक्तान गरिएको व्याज खर्च मध्ये रु.२,५०,५४२/- पुनरावेदक कम्पनी शेयर होल्डर भएको संजिवनी कलेज अफ मेडिकलसाइन्सेज प्रा.लि.लाई उपलब्ध गराएको पेशकी अमान्य गर्नु आयकर ऐन २०५८ को दफा १४ को मर्म र भावना विपरित छ । व्यवसाय वा लगानीसंग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने यस्तो प्रकृतीको रकमलाई आधार बनाइ बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई तिरिएको व्याज खर्च अमान्य गरीएको त्यस्तै हास खर्च **Legal & Profession Fee, Faculty Lodging & Fooding Exp** , भ्रमण खर्च, **Inspection Team Exp, Business Promotion Exp**, खर्च र गत वर्षको नोक्सानी सम्बन्धी खर्चलाई मान्यता नदिइ ठूला करदाता कार्यालयले आयकर सम्बन्धमा मिति २०७१/११/१४ को निर्णय नै सदर गरी आन्तरिक राजस्व विभागले गरेको मिति २०७३/३/३० को प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय बदर गरी पाउँ भन्ने समेत मिति २०७४/५/२८ मा दर्ता भएको पुनरावेदनपत्र ।
८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७६/०३/११ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेशी सुचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदकका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठले संजिवनी कलेजको शेयर खरिद गरेको अनुपातमा पेशकी माग गरेकोले व्यवसायको विस्तारका लागि गरिएको लगानी रकमको व्याज खर्च अमान्य गर्न मिल्दैन । एक प्रयोजनका लागि लिएको ऋण अर्को प्रयोजनमा प्रयोग भएमा मात्र खर्च अमान्य हुने हो । आयकर ऐन.२०५८ को दफा १४ अनुसार भनी खर्च अमान्य गरिएको छ सो दफा खर्च अमान्य गर्ने दफा होइन तसर्थ व्याज खर्च अमान्य गरी आय कायम गरेको शुरु कार्यालयको निर्णय र सोही निर्णयलाई सदर कायम गरेको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय बदर हुनुपर्छ भनी बहस गर्नु भयो

त्यस्तै प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौंका विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री शम्भुकुमार बस्नेतले व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यका लागि मात्र सृजना भएका ऋण दायित्व अन्तर्गत खर्च हुने व्याज खर्च कट्टी गर्न पाउने हो । शेयर होल्डर भएकोसंस्थालाई आफुले ऋण लिएर दिएको पेशकी रकमको व्याज खर्च कट्टी गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ अनुसार कट्टी गर्न मिल्दैन तसर्थ शुरु कार्यालयको निर्णय नै सदर गरेको प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय कानून सम्मत हुँदा सदर कायम हुनु पर्छ भनी बहस प्रस्तुत गर्नु भयो ।

१०. उपरोक्तानुसार दुवै पक्षका विद्वानहरुको बहस जिकीर सुनी शुरु मिसिल र पुनरावेदन मिसिल संलग्न कागजात हेरी शुरुको निर्णय मिले नमिलेको के रहेछ, पुनरावेदकको जिकीर पुग्न सक्ने हो होईन? भनी हेर्दा निम्नानुसार देखिन आयो ।
११. पुनरावेदकले संजीवनी कलेज अफ मेडिकल साईन्सेज प्रा.लि. आफ्नो शेयरहोल्डर भएकाले सो कलेजलाई आवश्यक पर्ने रकम जुटाउनका लागि अन्य शेयरहोल्डरहरुले जस्तै यस प्रा.लि. ले पनि आफ्नो शेयर हिस्साको अनुपातमा हुन आउने रकम अल्पकालिन पेशकीको रुपमा प्रदान गरिएको र ब्यवसाय तथा लगानी संग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने लगानीमा ब्याज अमान्य गर्नु मनासिव नहुने भनी जिकीर लिएकोमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ अनुसार आय आर्जन हुने कार्यका लागि सिर्जना भएका ऋण दायित्व अन्तर्गत खर्च हुन आउने ब्याज मात्र आयबाट खर्च कट्टी गर्न पाउने कानूनी ब्यवस्था भएकाले अन्य कार्यमा आय आर्जन नहुने गरी भएको पेशकी (लगानी नै भन्न नसकिने) मा ब्याज खर्च कट्टी दावी कानून सम्मत नभएकाले कर योग्य आयमा समावेश गरी भएको कर निर्धारण आदेश मिलेको देखिदा पुनरावेदकको जिकीर संग सहमत हुन सकिएन ।
१२. पुनरावेदन पत्रमा परेका अन्य जिकीरहरु यस आ.व. २०६८।०६९ को कर निर्धारण (संशोधित कर निर्धारण गर्न खडा गरेको निर्णय पर्चा) संग सम्बन्धित भए, रहेको नदेखिदा तिनका विषयमा विवेचना गरिरहन पर्ने देखिएन ।
१३. अतः माथी विवेचित आधार कारणबाट स्थायी लेखा ३००६६२२५२ भएका पुनरावेदक करदाता युनिभर्सल इन्स्टीच्यूट अफ एडभान्स स्टडीज एण्ड रिसर्च प्रा.लि. को आ.व. २०६८।०६९ को आयकर निर्धारणका सम्बन्धमा शुरु ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरको मिति २०७१।११।१४ को निर्णयलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७३।०३।०८ मा भएको निर्णय मिलेको देखिदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकीर पुग्न सक्दैन । तपशिल बमोजिम गर्नु ।

तपशिल

विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौलाई फैसलाको जनाउ दिनु।	१
सरोकारवाला पक्ष नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार नक्कल दिनु।	२
फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु।	३

डम्बर बहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

उक्त रायमा हामीहरु सहमत छौं ।

जीवनकुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्ने:-

विश्वराज कुइकेल (शाखा अधिकृत)

इतिसम्बत २०७६ साल भाद्र १२ गते रोज ५ शुभम.....